

Vējdēlis, tāpat kā Rubika kubs, aplecina: ne viss vienkāršais jau atklāts! Noteikti iespējams radīt vēl ko pārāku. Bet kamēr tas nav noticis, godalgas dod par oriģinalitāti. Vismaz Ogres rajona kolhoza «Juglas zieds» balvas izcīnīs, kuru šorejs atklājis dīdēļu konkursā, kas risinājās ar devīzi «Viss, kas ir, der vējdēlim!». Tuvplānā jūs redzat «Lecamdēli ar spuriņu». Tomēr skatītāju simpātijas vienbalsīgā skaļumā (198 decibeli!) piederēja konstrukcijai, kuru pilotēja M. Gailis, P. Meizobs un E. Būmanis, bet radīt bija palīdzējuši L. Ločmele, V. Alksnītis un S. Pīlādzītis. Uniķā dīdēļa attēlu nepublicējam, lai nosargātu konstruktoru autortiesības un nemainītu jūsu nopietno attieksmi pret dažām apbedīšanas piederumu veikala precēm.

Pēc tam joki beidzās un sākās nopietna regate, kurā trešo gadu pēc kārtas uzvarēja Rīgas rajona kolhoza «Padomju Latvija» sportists H. Hipe, tādējādi lielo Ozolkausu (attēlā redzams tā autors O. Ozols kopā ar galveno tiesnesi J. Raģi) ieguldams mūžīgā lietošanā. Otrajā vietā — A. Bērziņš («Padomju Latvija»), trešajā — A. Priednieks («Juglas zieds»).

Pirmo diplomu par labāko slavinājumu vindsērfingam («Jā, tas uzlabo ieņēmi») ieguva kāds Dž. Faulzs. Visu notikumu galvenais organizators bija A. Leimanis, kas jau veselu nedēļu jums stāsta, ko iesākt ar vējdēli.

J. RATAŅINA, A. PRIEDNIEKA un A. JAKOBSONA foto

«PAR DZIEDĀŠANU UN SPĒLĒŠANU»

Līdzās mūsu daudzajām kultūras plūsmām nostiprinājušies un par spēcīgu patstāvīgu strāvojumu kļuvuši tautas mūzikas ansambļu kustība. Tās gultne, protams, ir daudz senāka, taču pēdējos gados pastiprināti vērojami meklējumi attieksmē pret materiālu un klausītājiem. Tas atspoguļojas repertuārā un priekšnesuma pasniegšanā. Krājoties pieredzei, pilnveidojušās darba formas, pieeja kļuvusi kritiskāka, spontanitāte prasa arvien lielāku koordinēšanu, balstu izpratnei. Tas ir likumsakarīgi. Līdzi kolektiviem auguši arī klausītāji, to vidū veidojas sapratēji un apzināti vērotāji. Sākotnējo, mazāk prasīgo pārsteigumsajūsmu nomaina kontrolēts vērojums, ko dod salīdzinājuma iespēja.

Nu jau var teikt, ka vairāku kolektīvu darbība pārgājusi jaunā pakāpē — virzībā uz snieguma pamatotību, prasīgumu. Regulārs darbs veido ceļu uz ieaugsmi republikas kultūrā, paliekošu vietu tajā.

Rīgas lietišķās mākslas vidusskolas folkloras kopa «Saviesī» ir pazīstama kā viena no aktīvākajām un tās vadītājs Valdis Muktupāvels — kā viens no aizrautīgākajiem folkloras popularizētājiem. Sopavasar kopai un tās vadītājam nācās izturēt nozīmīgu pārbaudījumu. Valdim Muktupāvelam absolvējot Jāzepa Vītola Latvijas Valsts konservatorijas kultūras un izglītības darbinieku nodaļu, VEF Kultūras pils Sarkanajā zālē notika viņa diplomdarba (vadītājs LVK prorektors docents Dzintars Kļaviņš) praktiskās daļas aizstāvēšana. Tā norisēja kā koncertlekcija «Par dziedāšanu un spēlēšanu». Poetizējot noskaņu, pasākumu ievadīja kinofilma «Gadskārtu dziesmas», kas tapusi režisora Andra Slapiņa, scenārija autora Knuta Skujenieka un kopas «Saviesī» sadarbībā. Tās muzikālais noformētājs ir Valdis Muktupāvels. Ievadvārdos īsi tika iezīmēta kolektīva attīstība (tā sākās 1980. gada oktobrī), paskaidrota un pamatota tā savdabība, kas skaidri atklājās arī konkrētajā priekšnesumā — liela daļa dziesmu pieder pie folkloras mūzikas senākā slāņojuma. Ir nopietni strādāts pie raksturīgā artikulēšanas un intonēšanas stila. Programmas oriģinālāko daļu veido instrumentālā mūzika. (Jāpiebilst, ka Valda diplomdarba teorētiskā daļa ir veltīta tieši latviešu tautas instrumentiem.)

Skaņdarbu pamatā pārsvarā ir no pierakstiem ņemtas deju melodijas. Tās tiek attīstītas improvizējot.

Koncertlekcija parādīja, ka tad, kad līdzās labai gaumei un sava žanra izpratnei ir uzkrāts noteikts zināšanu un iemaņu daudzums, priekšnesums var daudz iegūt, raisoties fantāzijai un spēles priekam.

M. BOIKO